

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Č. 35

číslo a název klíčové aktivity	1/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
název materiálu	VY_12_INOVACE_35_ČJ_LV9_Tvořivá práce s textem
téma	Literární žánry – pověst 1
anotace	Správné formulování myšlenek, rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
očekávaný výstup	ZV – LMP Jazyk a jazyková komunikace – 2. stupeň Literární výchova – čtení s porozuměním, orientace v textu
druh učebního materiálu	Pracovní list
ročník	9.
datum vytvoření	16. 2. 2013

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Zdena Cekotová
„SLUNCE“ CZ.1.07/1.4.00/21.1192

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

VÁCLAV CIBULA – DRAČÍ PLESO

Tatranské poklady hlídali draci a šarkáni. Leckterý z nich nevydržel vysedávat mezi skalami nad jeskyní se zlaťáky a raději tropil nepravosti po celých horách.

Příběhy vypravují o dvou velkých dracích v Tatrách. Ten první byl dobrák od kosti a svého pána, černokněžníka, poslouchal jako beránek. Většinu času prospal v podobě hada v díře pod kamenem, když však bylo někde ve světě lidem moc horko nebo moc zima, vzal černokněžník svou čarodějnou knihu a přečetl z ní několik kouzelných slov, tu pak had vylezl, proměnil se v draka a čaroděj ho poslal tam, kam bylo třeba. Když bylo v horkých krajinách příliš velké vedro a lidé hynuli suchem a slunečním žářem, posílal černokněžník draka do horkých zemí, drak dal každému šupinu ze svého těla a lidé si ji vložili pod jazyk, aby se ochladili. Šupiny hned zase narostly znovu a drak se pokojně vrátil domů. A když byla na

severu příliš velká zima, drak letěl na sever, do zemí věčného ledu a sněhu. Posadil se na led, z nozder mu šlehal oheň a lidé se hřáli jako při ohníčku.

My však chceme vyprávět o jiném drakovi. Byl největší ze všech tatranských draků a dráčat. Znenadání přiletěl kdovíodkud a zakroužil nad horami, až zakryl tělem slunce, a v dolinách nastalo šero, jako když se stmívá. Našel si opuštěnou odlehlou dolinu, kout divoký a těžko přístupný. Vylámal skálu, balvany rozházel na všechny strany, vyhloubil si velikou jámu a v té se uhnízdil. Když měl břicho plné, ležel pokojně a odpočíval. Když měl hlad, zlostně bil ocasem do skal, až se hory otřásaly a balvany padaly

stržemi a roklemi do údolí. Nějaký čas tak zuřil, potom se vznesl a rozletěl se nad doliny. Brzy se stal postrachem celého kraje: pastýřům bral ovce i volky, celá stáda spolykal. V kraji nastalo tenkrát velké bédování, protože lidem hrozil hlad. A drak byl při chuti čím dál tím víc. Ovce už mu nestačily, a tak žádal, aby mu jednou za čas přivedli mladou dívku. Vesničané hořekovali, raději by mu dali všechny ovce do poslední, ale s drakem nebyla řeč.

Kdo ví, jak dlouho by tak řádl, nebýt zoufalé matky, které vzal jedinou dceru. Opuštěná matka plakala, bědovala, ale pak se jí zmocnil veliký hněv a vydala se do hor, sama samotinká proti drakovi. Všichni ji zrazovali, už jí i oplakali, vždyť co může dokázat slabá žena tam, kde nic nesvedli ramenatí a všelijakými šarvátkami prošlí chlapi?

Matka stoupala Mengusovskou dolinou k Popradskému plesu a potom Zlomisky vzhůru, až se ocitla v divoké a pusté dolince, v níž měl drak doupě. Už ho spatřila: odpočíval, jen občas švihl ocasem do skal tak prudce, že vyletěl roj jisker a ve vzduchu bylo cítit pach síry. Díval se na osamělou ženu, jak se blíží, čekal, co bude. Matka se zastavila, chvěla se strachem, ale v srdci měla tak velký hněv, že se přemohla a znovu vykročila, blíž k drakovi. Netvor zafuněl a matka už byla přesvědčena, že je to její poslední hodinka. Strnula, ale znovu se vzchopila, zahrozila drakovi pěstí a vykřikla:

„Zaklínám tě kamennou kletbou, abys už nikdy lidem nemohl škodit!“

Drak se vzepjal, chvíli se točil na místě, jako by chtěl odletět, ale znenadání se rozpadl na kusy a každá ta část se proměnila ve skálu.

A tak dodnes označují jména okolních skal části dračího těla: **Dračí zub, Dračí chrbát, Dračie pazúry, Dračí štít, Dračí hrebeň, Dračia brána, Dračia stěna, Dračie sedlo**. Ba i na sousedních kopkách je podnes **Predný zub a Zadný zub**.

Jáma, v níž si drak udělal hnízdo, se zalila vodou, a lidé říkají tomuto místu Dračie pleso a dolinku jmenují Dračí.

A je psáno ve starých knihách a zápisech, že právě tenkrát bylo v Tatrách veliké zemětřesení doprovázené průtrží mračen: země se tehdy otřásala tak prudce, že z hor padaly do údolí veliké balvany, a ne jeden štít je od té doby menší, než byl dřív. Však se o tom zemětřesení a o drakovi píše i ve staré Levočské kronice.

Tvořivá práce s textem – pracovní list

Jméno a příjmení: _____

1. Napiš jinak.

První drak byl **dobrák od kosti** - _____

_____

Poslouchal **jako beránek** - _____

_____

2. Najdi správné slovo a vlož ho do věty.

VYSOKOU

KOUZELNOU

NEODOLATELNOU

Dračí šupina měla _____ moc.

3. Vyhledej část textu, kde autor pověsti popisuje, jak drak lidem pomáhal, když jim byla zima, a text napiš.

_____

_____

_____

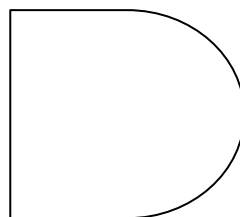
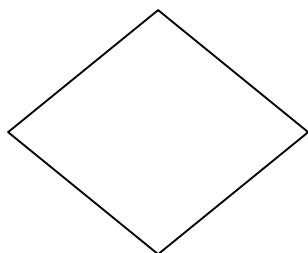
4. Kdybys měl kouzelnou šupinu ty a mohl sis něco přát, co by sis přál? Máš ale jen **jedno** přání. Napiš ho.

_____

_____

_____

5. Namaluj kouzelnou šupinu. Vyber si jeden tvar pro svoji šupinu.

6. Najdi a napiš, jak znělo zaklínadlo, které vyřkla stařena, když přišla k drakovi.

---

7. Názvy skal, které označují části dračího těla, jsou napsány i v jiném než českém jazyku. Víš, v jakém?

---

8. V atlasu České republiky najdi a ukaž **Slovensko** a **pohoří Vysoké a Nízké Tatry**.

9. Namaluj draka a uplatni svoji fantazii.

